

ТҮРҮҮ ОНОЛ АРГЫН АШААР

Буряад АССР-ий Уран зохиолын холбоонд нэгдэл партиана суглаан байсан боловч тус бүрэлдсэн Буряад ороний уран зохиолын сугларж, хүлээн нутагтуй хүн эвний хангалта хайрааруула, шөфкэ хүдэлмэр шэнэ шатада гаргах тухай асуудал

ПАРТИНА АЖАЛУУДАА

туудта улэохын тула хуурин, тохонхуудай соёл хөгжлэе дээшлүүлж хэрэгтэй. Ажалда дуртайгаар хүмүүжүүлх тула үхиүүдэе баганаан хуульжүүлж шулаха «Хүрээ» болохо багаана, хүрээ болохо улаганаа гэдэг хэ юм даа. Энэ хэрэгт гансал багшаар бэшэ, мүн түрэлхид, олонитэ тон ех ахарал хандуула болоно. Мүн эрэдүйнгө халаанай түлөө оролдох гэжэ хүдөө ажахын хүтэлбэрлэгшэдэй уялга болоно.

ХАРИЛСАА ХОЛБООГОО УЛАМ ҮРГЭДХЭХЭ

хаража үөө. Энэ асуудлаар «Байгал» журналы ахамд редактор С. С. Цырендоржиев элидхл хэлэн байна. Хоёр жэлэй саана «Байгал» журнал Загарай районий «Гигант» нолхохы шөфтээ абанан юм. Колхозой экономико болон соёл шийдхэгдээгүй асуудалууды гүнзгүрөөг шэнжэлжэ, тус ажахы хүтэлбэртэй замда гаргалсаа гээн зорилго табигданан байгаа.

Уран зохиолшод хүдөө ажахын хүдэлмэршэд хоёр хоорондох холбоонд хоёр тэрэггүй бүр хүржээ ёһотой. Тэрэггүйгүйр хайн зохиолнуудай мундхэлгүйн мэдээлэ. Уран зохиолшод амар нэгэ ажахы гү, али предприниматель шөфтээ абадг хайн хайхан заншалтай болохой.

Элидхл зүбхөн хэлсэлгэдэ олон уран зохиолшод хабаадаа. Хоёр жэлэй туршда манай редакцины хүдэлмэршэд шөфтээ абанан колхозойнхидтой 8 дахин уулзаан байна. Шөфтээ хүдэлмэршэд уялганууды гол түлээ дүүргэдэг. Уулзалгануудайнга үедэ сахилдаан хууданууды, плакатууды гаргадаг, «Байгал» журналынгаа тогтоон шандууды ажахын туршуулды барууддаг, уран зохиолшод уялганууды үнэргэдэг байгааби. Гадна «Гигант» колхозой хүржэлтын түүхэ шэнжэлэн байнаби. Тус ажахын хүтэлбэртэй тухай уран зохиолш А. Шитов баримтата повесть бэшэжэ байна. Хоёр жэлэй туршда манай журналы прозын таганы дагша, поэт Г. Г. Чимитов хөөрөб.

Угөөнэй 8 час. Хүбүүдэе саг соогоо эрбэ. Хөөрөлдөжэ байжа, түргэжэн хуудсада, заводой хүдэлмэршэдэй стангоого ошонондол, өөһдө өөһдэйнгөө хүдэлжэ газарнуудта тарашаба. Заагар баригч, хүдэлмэршэдөө хуудсаарилан табижа бригадирны эрэгүй юм аа бы гэдэ хурагалхад, энэ харагдан хунуудэй эгээл залуууудын нэгэн (хорин гурба наһатай) байа. Ходоого колхозтаа туршуулды эрэгүй хүтэлбэрлэн абдаг, баян дүршэлтэй, бэрхэ эмхидхэгшэ нимэ залуу, харахда гүлээрхэн хүн байха гэжэ огто ханахаар бэшэ.

Удаан уран зохиолш М. Н. Степанов үгэ хэлхэдэ, шөфтээ абанан ажахы тухайгаа, мүн бусадшы ажа

Шөфтээ хүдэлмэршын удаа ба үүргэ тухай Буряад Уран зохиолшодой холбоной правленийн харюусалгата секретарь И. К. Калашников хөөрлэн байна. Шөфтээ хүдэлмэрш улам үргэдхэжын тула Аян, Усть-Ордын автономной округуудта буряад уран зохиолш үдэрнүүдэ заншалта болгохо байгаа гээн дуралдаг поэт Цырен-Базар Вадмаев оруула.

БАМ

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДҮҮРГЭЭ

Барилга-хабаргалтын Водерем-82 поездын хүдэлмэршэд Северобайкальск поселокто ехэ барилга үгэ. Эднээр үгэ бэлхэ насусууды, халуун туурал дамжуулжэ соргогунды бэйрэн гэрнүүдэ тохдогжэ байх юм. Нүүлэй гурбан жэлэй туршда эднэр арбан табанд километр сорго татаан байна. Мүнөө Северобайкальск поселокто барилгалан бүхы гэрнүүд халуун уурлаар дулаасуулагдаа. Водерем-82 поездын хүдэлмэршэд тон хөрюусалгатай шулаха уястак дээр ажаллана.

ТАРЯШАДАЙ АМЖАЛТА

РЯЗАНЬ. СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, «Долгунинский» гэжэ совхозуудай таряшад түрэтэ тариа худалдаха түсбөө дүүргэбэ. Гэжэ зуура «Поле-элеватор» гээн конвейер хүдэлмэршээр, Эндихи таряшад эрхэн нийн үрнэ хүрэнгэ хагааг, гүрнэдэ тариа худалдаха хүдэлмэрш үргэлжэ үлүүлээр. «Красная Звезда», «Серп и молот» гэжэ колхозуудай, бусад ажахынүүдэй таряшда түсбэтэ даалгарагдунууда амжалттайгаар дүүргэнэ. Сагай уларилай муу байбашы, эдэ ажахынүүд гектар бүриөө, дундуур абабал, 20 центнер, тэрээнэ дээшлэе орооно тариа хуряага абана.

БОЛЗОРОО УРИД ДҮҮРГЭХЭ

ПОШКАР-ОЛА. «Семеновский» совхозой таряшад орооно тариа эхээр үргүүлжэ ажахын тула оролдогжэ гарганагай ашаар баян үргэсэ туула. Гектар бүриөө 34 центнер, харин «Чулпан» сортын намарай хара тариа — 40 центнер хүрэтэр хуряага абана. Тариа хурялгынь хүдэлмэрш дүүрхэ дүтэлэнэй. Совхозой хүдэлмэршэд арга боломжонуудта хаража үзөөд, харагалданнага хоёр дахин ехэ орооно тариа гүрнүүд худалдаха, табан жэлэйнгэ түсбөе болзоороо урид дүүргэхэ гэжэ шийдээ.

ТУРҮҮШҮҮЛБЭ ЖЭШЭ АВАНА

КИЕВ. Днепротровский областин Криничанска районий «Маяк» колхозой Г. Свириденкоын экинжэ Украинада эгээл үндэр бүтээсэ туулаба. Тэрэ туһалгаша А. Бакуитий хамта «Колос» комбайнаараа 20 мянган центнер тариа сохнон байгаа.

ХАТАРУУЛАБ, ХАТАРУУЛАБ, ХАТАРУУЛАБ

Колхозой центрой холо гэзэнь. Соёруулаб, соёруулаб, соёруулаб даа. Совхозой центрой холо гэзэнь. — Энэ тукын үбэрэй сорхойдо орхинон соохор азаргын бүлэг адуун хайшаа хүдэлбэртэй, халтад гээл наа хүтлэе дабажа, налху хурин, хошолбол хаш даа. Байжа, хадхын хүр саһанай хүнэргэтэдэ хаагданхаар, голдой дардам харгыда орожо, тогооной буасалха зуура шамдуухан хатаруулагдаа, мүртнэ заабол орохо бэшэ ха гүб гэжэ бодод. Гуробазар манаанайнгаа

Колхозой мөханизаторнууд

ургаса хуряалада нарин ниягтаар бэлдэбэ. Орооно тариа гэхэгүйн тула эднээр машинаага хайнаар түхээрхэн, тааруулан заһанан байгаа. Комбайнэй ябууд дунда бункернаа тарган адхагдадаг юм.

Республиканы олон ажахынүүдэй комбайнернууд дүүрэн хүсөөрөө ажаллана. Орон доторо мэдээжэ болон Херсонско областин Голоспирванска районий «Россия» колхозой мөханизатор И. Брага мэргэжэл шадабарилтай байнаа үшөө дахин баталба. Тэрэ «Нива» түхэлэй комбайнаараа 15.820 центнер тариа хадаа.

Энэ жэлэй ургаса хуряалаг Олесьск, Запорожско, Черкасска, Кировоградска областинуудта туршуулды шэнэ мэрнүүдэ тодорүүлба. Ган гасуур болошые хаань, эндижэ колхоз, совхозууд яһала хайн ургаса хуряага абана.

ХАДАЛГЫН ЭРШЭ ҮРГЭДЭНЭ

АЛМА-АТА. Казахстанда ургаса хурялгын хүдэлмэрш улам үргэдэжэ байна. Үдэрэй турша соо мөханизаторнууд 300—400 мянган гектар тариа дээрээ тарялаан хуряана. Мүнөө тарялаангай зургаадан миллион гектар дээрээ хадагаг хэгдэнэ.

Ураалай областин «Буряк» колхозой комбайнер М. Приходько, Семипалатинско областин Булжинин нэрэмжэтэ совхозой мөханизатор Д. Плахута гэгшэд, социалист мурьсынэд түрүү нуури ээлжэ ябана. Эднэр 8 мянган центнер тариа сохё.

Үдэр үнэргэхэ бүри улам ехэ тарьян элеваторнуудта адхагдаа. Чимжентэ.

Он жэлэй ошохо бүри түрэл гөрөйдмөн түхэл шарай хубилна. Хуушаржа, гудамжин дарамта болон модон гэрнүүдэй орондо, олон дахар шулуун гэрнүүд болхоогдоно, эзлэ татан жэрылдаа.

Элэ гэрнүүд өөрөө ургашана бэшэ, барилгашадай хүдэлмэршэд хүдэр тарнуудар, тэднэй хамтын хүсөөр, нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, баатарлн ажаллаар лэ бүтээгдэнэ.

Барилга-хабаргалтын 834-дхи поездын коллективта ажал хэрэгээрэ суурхаан бригаданууд үсөөн бэшэ. Тэднэй нэгэн арабадхи табан жэлэйнгэ түсбэтэ даабарнууды холо уридлан дүүргэбэ. Николай Иннокентьевич Бывокый хүтэлбэрлэдг бригада Улаан-Удйн Цирилевоый үйлсэдэ ажаллана.

Угөөнэй 8 час. Хүбүүдэе саг соогоо эрбэ. Хөөрөлдөжэ байжа, түргэжэн хуудсада, заводой хүдэлмэршэдэй стангоого ошонондол, өөһдө өөһдэйнгөө хүдэлжэ газарнуудта тарашаба. Заагар баригч, хүдэлмэршэдөө хуудсаарилан табижа бригадирны эрэгүй юм аа бы гэдэ хурагалхад, энэ харагдан хунуудэй эгээл залуууудын нэгэн (хорин гурба наһатай) байа. Ходоого колхозтаа туршуулды эрэгүй хүтэлбэрлэн абдаг, баян дүршэлтэй, бэрхэ эмхидхэгшэ нимэ залуу, харахда гүлээрхэн хүн байха гэжэ огто ханахаар бэшэ.

туһалһанин мэдээжэ. Бригада подрядар хүдэлжэ эхилдээр ажалтайн үрэ дүн. Барилгашадын ажалай эмхидхэл эрид хубилла. Урдань хүтэлбэрлэгшын заһаар энэ тэндэ элбэгдэжэ «нүхэ хүбэ бүтүүдэдэ» байгаа наа, мүнөө коллективэй гэгшүн бүхэн хэжэ хүдэлмэрэ холо уридшалан мэдээг тула ажалдаа эзэн ёһоор хандаг болхохой. Уран нэгэн материал дутагдахад тэрнине хүлэжэ хүнүгтэй, дары ондоо юм хэжэ эхилдэг.

Байн шанартайгаар бүтээгдэн ажалда нэгэл нафрда хагдадаг хадан коллективэй харюусалгын дээшлэжэ, хүдэлмэршын шанар хайраара. Голдоого гаргах ушар үгы болоо. Тушаан бүхы барилгануудын гансал «эрхим» гээн сэгнэлтэ-лэйгээр абтадаг.

Бэе бээдэ харилсан туһалсажа, бүхы халаанай туршда жэгдэ эршэтэйгээр ажаллахын тулада 4—5 хүдэлмэршын дээрэ таһаржа, үдөөе хойшо хүдэлжэ эхилнэ. Ехэнхи бүлэгэйнгөө ажалла дүүргэхэднэ, үдэ багта эршэдэйнхэ үлэжэ, үгөөдөө хэгдэжэ хүдэлмэрш бэлдэнэ. Ингэжэ бүхэлэн түрэмүүдэй тагнагдаа, харьдалшы партина, профсоюз, комсомолой организацинуудай дары дэмжэгшэнинь, али болохо аргаар

бэшэше ажалла хэжэ эхилнэ. — Кранай машинист И. И. Аксентьев манай бригадын гэгшүн энэ тула коллективэйнгөө ажалай бүтээсэдэ хээр нүүлдэг. Бэшэ хүдэлмэршэдэйнгөө ажал хүнүгтэй, хэрэгтэй юмүнүүдэнь наһанан газартан табина үгэдэг. Тингэжэ бригадайгаа ажалай бүтээсн дээшлэгшэ кранай машинисты ажалай түлөөнэй талаар олзотон. Маннаа бэшэ нэгшэ бригадда кранай өөһдэй машинист байхагүй. — гэжэ Николай Иннокентьевич омогорхон хөөрэнэ.

Урдань машинаар асаргалан раствор нэгэ амһарта соо буулдаг байгаа наа, мүнөө тус бригадинхид амһартанууда олоор холболдуулан, хэрэгтэй газартан табидга болоной ашаар раствор буулгалтын саг эхээр хөрөөго.

Бригадын гэгшүн бүхэн хана бодохо өөрын хуурият. Удаадахи дахарта гарахадаа баһал тэрэ газартаа хана бодоогдо. Тингэжэ энэй ямар шанартайгаар хүдэлмэрш хэһанин эли харгадаг. Тэрээнгээ гадна, хэжэ байдаг гол амалдаа дүршээд, даабара түрөөр, шаһаар бүтээдэг, мүн харюусалгатайгааршы хандадаг болоно бишүү. Хүн бүхэний хүдэлжэ хуурина мэдээг хада үглөө бү-

«Есть план 4-х лет!»

КАЗАХАЙ ССР «Северная» шахтын Мыхайл Курниковой (зураг дээр) хүтэлбэрлэдг прохондчуудай бригада «Каратагаулы» нэгдэл соогоо түрүүлэн түсбэтэ табан жэлэй дүрбэлжэ, кранай туршда дунда эрэгээр 477 погоня метр багтаа гэжэ ту, али эвнэ шахтын дунда эрэгын дүнтэй сасуулаха, турба дахин ехэ болоно.

ТАСС-ай фотохронико.

халнууды дэбэрнүүдтэ бэсхэжэ абоба.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА ХҮГЖЭЛТЭЙ ДЭВЖЭЛТН ТҮЛӨӨ

НАХОДКО. (Приморин хизаар). Номгон далайн ошондо харилсаа холбоо тохтохо асуудалуудаар залуу шинжлэгшэдэй улахоорондын семинар Алас-Дурна үгэтэй энэ хотодо дүүргэбэ. Ази болон Америкын оронудай, улахоорондын залуушуулай эминүүдэй түлөөлэгшэд эб найрамдалай ба буу эбсэг сугларгашадта мэдээсэгдэбэ.

Гүүрэй гурба хахад жэриг турша соо ажалшад дүрбэлжүүлээр Кировск райондо байрын гэрнүүдэй кварталнууд, обслонтой болыница, эхдэн арбаад нургуули болон техниксөө мэрэгжэлэй училчинууд, хүгүгшэ саадууд баригданан байна. Энэ уулзалтын үедэ районий гүисэдхэх комитетэй хүдэлмэршэд, депутатуд ургаса хуряахадны худөөгтэй ажалшад шөфкэ туһалжамжа үзүүлжэ тухай, үбэлжэгдэ хайнаар бэлдэхэдэ тухай, залуушуулы хүмүүжүүлгын асуудалууды шинжлэгшэдэ олонитын үрэгтэ дээшлүүлжэ тухай дурал

ДЖАМБУЛСКА. Алма-Атинска областинуудай таряшад гүрнэдэ тариа худалдагтайга улам дээшлүүлжэ байхтай.

ТАРИА ХУРЯЛСАХАЯА КАЗАХСТАН ЭРЭНЭ

МИНСК. Белоруссийн түрүү мөханизаторнууд ажахынүүдта ургаса хуряажа дүүргэдэ, Казахстан ошондо 134 комбайнер Антискинского район Павлодарска областинуудай үргэн дэюун хуряа хүдэлжэ байна. Эднэр олонхид шөнэ газарай ургаса хуряалада хабаадалсахан юм.

Хүдөөгэй техниксөө мэрэгжэлэй училчид дүүргэнэ мянгад хубууд басага мастернуудта хамта Кокчетавска область ошообэ. Эднэр шэнэ газарта үлэбэрлэнин практина гараха.

Тариа бэлдэхэдг предприниматууд мэрэгжэлтэ Целиноградска, Дзержингаска болон бусад областинуудай элеваторнуудта хүдэлжэ ошообэ. Эхдэн аугаад лаборантууд, операторнууд, тариа хатагшад, мотористнууд, механикууд, электромонтернууд тариа тушаан абалдаа, ороонхой шанарынь тодорхойлолдог, орооно хатагалдаа, сөбөрлөгдэжэ хүдэлжэ байна. Ургасаа түрэгөөр хуряажа, шөнэ газарай эхэ тариа Эхэ ороонхой амбарта хахадань, Казахстан хилингартаа туһалжэ гэжэ, Белоруссийн таряшад шийдэнэй.

ДЕПУТАТУУД ЭЛИДХЭНЭ

ЛЕНИНГРАД. Нарвска заставын соёлой тордонуудай

Эльгэшин лэ тариа

түрөөр ябашана гэжэб даа. Тэрэ гэгээр, наһахада наһаг шэнгэ байгааг дүшээд жэлдэ дүтэлжэ байна. Тингэжэ түрэл Түхэн нутагай Хэрэвэй дунда нургуулин наймадахи кнаста нуряжа ябаа. Нэмнэгэй Ворониной нэрэмжэтэ колхозой бариган хамтын байрада хуралшад байдаг нэмдн.

1940 оной хабар хамтын байрада хүмүүжүүлгшэ гээн тушаалтай хүн би болобо. Хүмүүжүүлгшэнийн гүша гаран наһатай, аалин даруу зантай, үхибүүдэ илдам зөөлөөр хандадаг Ирина Игнатевна гэжэ нэрэтэй эхэнэр байлэ.

Ирина Игнатевна үглөөн түр эртэ эрвэжэ, манине бодоогдо, физзарядтаа хүүгшэ бүрэн үдэнгийн хамтэнь наймадаха баһал би болоод байха. Тингэжэ энэ үдэр хэн ямар тэмдэг абааб, үглөө үдэрнгийн хэһээлдэ хар зэргэ бэлдэһэнэй нохирхоод, шалдаг, заримдаа нэгэ шулаха асуудал олоод, хөөрлөөдө үнэргэдэг нэн.

«Тингэжэ «Һайн хүмүүжүүлгшэ» болонодо бидэ ехэ бартай байтаа нэмдн. Бөөр шиндээд, орлоо тэрэни Дээдэ-Удэ (Цырен) хото ябуулжа нургуулида оруулжэ Тус нургуулиа хургуураа, Тингэдэ Хонзон эльбэгдэжэ, райкомдо пропанд хуудсаа үдэлөө.

Тингэдэ эхэ гэгшэ мэдэдгүр унтаха гэшэе байгааби. Удэрнэй тэг хамта ажал дэбэ, тэдэнэй хөөрөгдөг, элидхл хөөршанин эхшүүдэдэ даг, залуушуулай үдэшэ эмхидхэдгэ Охонэрнүүдэ таряа ханга гэжэ эсбэг хуудсаа мангэ Игнатевна мүнөө Игнатевна мүнөө

1934 ондо Ирина евнагай ажабайдаг шулаха ушар болоо Тэрэ жэл Буряад областной VII партиференци дээрэ В. Буряад-Монголой гэгшүүнээр хунгад луу коммунистын хэрэгтэй түлөө арга хуу жэлэй туршар тингэжэ сөгнөгдэ эхээр.

Хорин райондо Игнатевна 1935 он бодоо. Тингэдэ нэн хүдөө ажахын дээрэ лида эльбэгдэжэ. Элидэ хоёр жэл хүдүүдэр баһал Хонзон эльбэгдэжэ дайд тэгээрэй, соргоон эхли зургаагуулине 1939 ондо Игнатевна Түхэнэй эльбэгдэжэ, худөө асуудлаа худөө олоогдоо. Энэ олоогдоо асарха гэжэ би бүри залуудаа хайса ойлгоо нэм. Тингэжэ тэрэнэй илан мандахын түлөө бүхы үсэ шадалаа, хэрэгтэй болоо наань, али бөө хайрлнгүй үгэхэб гэжэ тангирлаа бэлэбэ, — гэжэ Ирина Игнатевна хөөршэбэ бэлэ.

Турал нотагтаа Совет засагай тогтоной туршуулин үдэрнүүдэ буряад залуу басаган шөнэ ажабайдалай илалтын түлөө хамсыгаа шан мур оролсоо. 1925 оной февраль нарада Ирина Игнатевна Советскэ Союзай Коммунист партинын гэгшүүнэе кандидат аргаба, 1926 оной июнь нарад тэрэнэй гэгшүн болонхон юм. Тэрэ гэгээр 53 жэл үнэргэжэ байна.

Хорин наһатайдаа багша В. И. Лениной байгуулан Коммунист партинтай хуби зангаа холбооб. Тингэжэ партингаа агуушэ хэрэгтэй зорюулаб, үнэ үрхүнөө алба хэзэ, гэжэ үнэинэй коммунист омогорхон хэлдэг юм.

В. И. Лениной Ирина Игнатевна хөнгөн ажабайдал өөртөө гэдэрэггүй, партинын

БУХЫ КОММУНАНАН СООГО

САГ ГЭЭШЭМНЭЙ ямар түрөөр ябашана гэжэб даа. Тэрэ гэгээр, наһахада наһаг шэнгэ байгааг дүшээд жэлдэ дүтэлжэ байна. Тингэжэ түрэл Түхэн нутагай Хэрэвэй дунда нургуулин наймадахи кнаста нуряжа ябаа. Нэмнэгэй Ворониной нэрэмжэтэ колхозой бариган хамтын байрада хуралшад байдаг нэмдн.

1940 оной хабар хамтын байрада хүмүүжүүлгшэ гээн тушаалтай хүн би болобо. Хүмүүжүүлгшэнийн гүша гаран наһатай, аалин даруу зантай, үхибүүдэ илдам зөөлөөр хандадаг Ирина Игнатевна гэжэ нэрэтэй эхэнэр байлэ.

Ирина Игнатевна үглөөн түр эртэ эрвэжэ, манине бодоогдо, физзарядтаа хүүгшэ бүрэн үдэнгийн хамтэнь наймадаха баһал би болоод байха. Тингэжэ энэ үдэр хэн ямар тэмдэг абааб, үглөө үдэрнгийн хэһээлдэ хар зэргэ бэлдэһэнэй нохирхоод, шалдаг, заримдаа нэгэ шулаха асуудал олоод, хөөрлөөдө үнэргэдэг нэн.

«Тингэжэ «Һайн хүмүүжүүлгшэ» болонодо бидэ ехэ бартай байтаа нэмдн. Бөөр шиндээд, орлоо тэрэни Дээдэ-Удэ (Цырен) хото ябуулжа нургуулида оруулжэ Тус нургуулиа хургуураа, Тингэдэ Хонзон эльбэгдэжэ, райкомдо пропанд хуудсаа үдэлөө.

Тингэдэ эхэ гэгшэ мэдэдгүр унтаха гэшэе байгааби. Удэрнэй тэг хамта ажал дэбэ, тэдэнэй хөөрөгдөг, элидхл хөөршанин эхшүүдэдэ даг, залуушуулай үдэшэ эмхидхэдгэ Охонэрнүүдэ таряа ханга гэжэ эсбэг хуудсаа мангэ Игнатевна мүнөө Игнатевна мүнөө

1934 ондо Ирина евнагай ажабайдаг шулаха ушар болоо Тэрэ жэл Буряад областной VII партиференци дээрэ В. Буряад-Монголой гэгшүүнээр хунгад луу коммунистын хэрэгтэй түлөө арга хуу жэлэй туршар тингэжэ сөгнөгдэ эхээр.

Хорин райондо Игнатевна 1935 он бодоо. Тингэдэ нэн хүдөө ажахын дээрэ лида эльбэгдэжэ. Элидэ хоёр жэл хүдүүдэр баһал Хонзон эльбэгдэжэ дайд тэгээрэй, соргоон эхли зургаагуулине 1939 ондо Игнатевна Түхэнэй эльбэгдэжэ, худөө асуудлаа худөө олоогдоо. Энэ олоогдоо асарха гэжэ би бүри залуудаа хайса ойлгоо нэм. Тингэжэ тэрэнэй илан мандахын түлөө бүхы үсэ шадалаа, хэрэгтэй болоо наань, али бөө хайрлнгүй үгэхэб гэжэ тангирлаа бэлэбэ, — гэжэ Ирина Игнатевна хөөршэбэ бэлэ.

Турал нотагтаа Совет засагай тогтоной туршуулин үдэрнүүдэ буряад залуу басаган шөнэ ажабайдалай илалтын түлөө хамсыгаа шан мур оролсоо. 1925 оной февраль нарада Ирина Игнатевна Советскэ Союзай Коммунист партинын гэгшүүнэе кандидат аргаба, 1926 оной июнь нарад тэрэнэй гэгшүн болонхон юм. Тэрэ гэгээр 53 жэл үнэргэжэ байна.

Хорин наһатайдаа багша В. И. Лениной байгуулан Коммунист партинтай хуби зангаа холбооб. Тингэжэ партингаа агуушэ хэрэгтэй зорюулаб, үнэ үрхүнөө алба хэзэ, гэжэ үнэинэй коммунист омогорхон хэлдэг юм.

В. И. Лениной Ирина Игнатевна хөнгөн ажабайдал өөртөө гэдэрэггүй, партинын

ЭСЭГЫН ЗҮРГЭ

оёрой саһа морёороо махуулжа ябахаданы сажые ошоно үгэхгүй, харгы замай утаншы тэндэнгэ шэнги наһангаша.

Хатаруулаб, хатаруулаб, хатаруулаб даа. Колхозой центрой холо гэзэнь. Соёруулаб, соёруулаб, соёруулаб даа. Совхозой центрой холо гэзэнь. — Энэ тукын үбэрэй сорхойдо орхинон соохор азаргын бүлэг адуун хайшаа хүдэлбэртэй, халтад гээл наа хүтлэе дабажа, налху хурин, хошолбол хаш даа. Байжа, хадхын хүр саһанай хүнэргэтэдэ хаагданхаар, голдой дардам харгыда орожо, тогооной буасалха зуура шамдуухан хатаруулагдаа, мүртнэ заабол орохо бэшэ ха гүб гэжэ бодод. Гуробазар манаанайнгаа

мориной эгээл эрхимынь — Халаан ээрдээс халта шабхалада. Аршаан-талын аршаан хабсагайнуудаа «хасасхаар», морино хөөрнэ шабала. Хахад часай туршада яһалхан хатаруулааг, отгойл өөдэ хархадань. «Долоон үгэдэ» шаһаа хойто үдгөө «Хососолдон» хайраган залуу адуушанай тэрнине харжал байнаби, тээд зүг шыгшын зааха, олгуула эднэ шидгүйбидэ гэнэншүгээр ялаалдахадаань, Гуробазар тархяа эрбэлэнэ мэдэбэ.

— Зай, нихэднэ ялтай байлэ? — Адууга алдажархинан — нэгэ зэмтэбэ. Хоёр-гурбан гүүд гүрэхэ ёһотой. Унагадын хүдэлжэ хаш даа. — хоёрдохн зэмэмин. Өөр тухайгаа бодомжоолошы ялахимби. — Халган-ээрдэнэ хайнада, Элигэнэ даа. Эсэгын яагашы баа хамаа

гүй — альгадуужа, хараагуужа, номнол уншуужа. Харин бэшэ нухэдэйнгөө урда улайжа, сайхамын гэжэ, «нэрхэ хуларнааар яһаа хураганин» дээрэ гэлсөгшэ гүбэ.

— ажабайдал — түрэлхид

УЖУУЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИЙН ШУХАЛА ХҮБН

52-дөхи дундаа «Дайшлалт музейн дэргэ-лэн «Байгал» үнэмлэхүйн эхэ буудал байна. Сэрвэй-патриот-жүүлгийн хүчтэй тубын...

шуудна хөөржэ үгэнэн байна.

Пионерүүд хургуулида дүтэ ажануудад, бие муутай дайнар ветерануудыг шөфтэ абанхай. Советскэ Союзай Герой В. В. Борсоовойг суг алба хэргэдтэй үхибүүдэй бөшхөсөдөг тухай дээрэ хэлэгдээн. 1969 оной зун алдар солонгойн дайшлалт зам мүнхэлэгшэд В. Г. Шергинай хүтэлбэри дөрө Лыов хото ошоно, героей хүндөөдүүлэн газартай митинг үнгэрлэн юм. Ахатайны И. В. Борсоовойг Сырена басагантайн, нүхэртэйнь танилсан, албанда суг албан нүхэдтэйнь уулзсан байна.

Августын 23—Румынни национальна һайндэр, Сүлөөрөлгын үдэр

НАЙНДЭРТЭ—АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

Румын арад национальна һайндэрөө — фашист дарлалт мүнхэлгээ ороноо сүлөөрөлгын үдэрэй августын 23-да тэмдэглэжэ юм. 35 жэлэй урда тээ Совет Арминин илалта тугас дэблгын үдэ коммунистуудай хүтэлбэри дөрө оройн патриотическэ хүснүүд Антонескувай фашист эсэг захиргаание унагаага хэн. Август тээра эбсэгтэ өссөтани болонхой ашар орон резолюци ошондундун хубилтанууды хээ аргатай болон байгаа.

Угусинозерск хотын ажалшад айнуудай хэрэгжээ хангад комбинатид мастер Л. Ф. Косовских коллектив соогоо гээл хүндтэй хүнүүдэй нэгэн юм. Лидия Федорова гутал өбө онсо дүршэлтэй болонхой. Эндэ арба гарын жөл соо тэрэ хүдэлнэ. Энэ мастерай уран гартай тэдхэ болон хүнүүд хэ-тэн захила Лидия Федоровада оюульы оролдогдог гэшээ. Һара бурин дабаарин ходооо үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Угусинозерск хотын ажалшад айнуудай хэрэгжээ хангад комбинатид мастер Л. Ф. Косовских коллектив соогоо гээл хүндтэй хүнүүдэй нэгэн юм. Лидия Федорова гутал өбө онсо дүршэлтэй болонхой. Эндэ арба гарын жөл соо тэрэ хүдэлнэ. Энэ мастерай уран гартай тэдхэ болон хүнүүд хэ-тэн захила Лидия Федоровада оюульы оролдогдог гэшээ. Һара бурин дабаарин ходооо үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Л. Ф. Косовских өөрын-төө мэргэжлэдэ залуушуу-лые хургажал байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Ф. Косовских (баруун гарһаа) хургагдаа заабарн үгжээ байна.

А. ШУЛУНОВОН фото.

Польшо, Гданьска тохой эрьдэдхи Вестерплат гэжэ газарта 1939 оной сентябрийн 1-дэ дэлхэйн хоёрдохон дайнай түрүүшын буудалда-нууд өхлөн гүхэтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фашист Германия довтолгы анха түрүүн угтажа абанан баатар сэрэгшэдэй дурсаалда бодхоогдон хушөө.

ТАСС-ай фотохронико.

Хилын саанаһаа ТАСС АПН

ЭЛИТЭ ЕХЭ АМЖАЛТА

Совет замбуулиной эрдэм, техникни гайхамшата шэнэ туйлалта — СССР-эй лэчин-космонавтууд В. Ляховай, В. Рюминий баатаршалгада дэлхэйн хөблөд, эрдэм шэнжэлэгшэд, замбуулиной дайды шэнжэлэх таллар мэргэжлэдэг этгэл үндэр сэгнэлтэ үгэнэ. Замбуу тубий шэнжэлгын түүхэдэ эгээл удаан сар соо 175 сууху соо — энэ айнагай хэбэн баатаршалгата ажал хүдэлмэри олон тоото шэнжэлгүнүүдэй, радио болон телевизионно дамжуулгануудай гол төмөн болонхой.

А. НЕТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ЛУАНДА. Орон дотороо социалист общество байгуу-лаха гэшээ Анголын арадай шуухала зорилго болон гэжэ МПЛА — Ажалай партиин түрүүдэгшэ, Анголын Арадай Республикын президент А. Нето мэдүүлэб. Тэрэ Манланке провинци соотур ябажа, нотагай партийна ба түрэнэй зургаануудай хүтэлбэри үлүүлэгшэдэй түбөө үнгэрлэн, ажалшад урда үгэ хэлэлтэн байгаа.

Х. Амниай хэлэнэн үгэ КАВУЛ

Афганистанда хэргэжэ байхан аграрна реформа дарлалта мүнхэлгэ-гүйн обществые орон дотор байгуулгада шуухала удха шанартай гэжэ ДРА-гай премьер-министр Х. Амни Хүдөө ажахын ба газарай реформын министрестийн хүдэлмэрилэгшэдэй урда үгэ хэлэхэдэ мэдүүлэб. Шэнэ афган обществодо хүн бүрэй ажалалһанайгаа эргэртэ юумэ абаха болохо. Афганистанда шэнэ байдал зөхөн байгуулахын түлөө төмсэлдэ хүдэлмэришд болон тарьяалал холбоо аби бүхы талларын бэхжүүлэх шуухала гэжэ Х. Амни тэмдэглэб.

Революционно туйлалтанууды дэмжэнэн митингүүд

МАНАГУА. Сомосын зонхилхы засаг захиргаанай гэнжые һара урда тээ таһара татажа халһан никарагуан арад үнгэрлэн һарые баяр байсалһантайгаар тэмдэглэб. Национальна сүлөөрөлгын сандинис фронтые, Нинарагуагай Национальна дэб-жэлтын Саг зуурын демократиеска правительствые дэмжэнэн олоной хабаадалгатай митингүүд, жагсаалуудын нислэл хотын элдэ квар-талнуудта болон.

ООП-ой ХАБААДАЛГАГҮЙГӨӨР...

БЕИРУТ. Онсо даалгала-ринуудай талаар США-гай элчид сайд Р. Страус Дуэйн Зүүн зүгэй оронуудаар аян-шалгала дүүрлэб. Энэньш үдэ тэрэ Египеттэ, хоёр да-нин Израильда хүрэн байна. Вашингтоний түлөөлэгшэ Израилин ба Египеттэй хүтэлбэрилэгшэдтэй тон ноуса байдалда хоёрлоо-нууды хээ. Эзэ хоёрлоо-нуудай дунгуд тухай хэб-лэлэй түлөөлэгшэдтэ мургай юумэн дуулгалтаагүй. Шэнжэлгын дайны ажахын өһөөр, Нэми-Давитхэй хэлсэнүүд үлүүлөөр Израилин бу-дмитаран ээмдэлэн Йордан мурайн баруун бөдхэй, Га-зын сектортын араб хүн зондо захиргаанай автоно-ми тэдэгы баалха хөдөл-гө гаргагдаа.

Трибуналай түгэс-хөлэй заседан

ПНОМПЕНЬ. Арадай-рево-люционно трибуналай түгэс-хөлэй заседан дээрэ Кампу-чын арад ондо эсэргүү за-саг захиргаанай толгонгол-шод Пол Пот, Ненг Сарн геноцидай хорото хэрэгүдтэ гэмтэй байна гэжэ мэдэрб. Пол Пот, Ненг Сарин засаг захиргаанай зонхилой байха жэлнүүдтэ геноцидай поли-тика эрлийг муухай арга-нуудаар бэсүүлэгдэлгэ өй-тэа гэжэ заседан дээрэ тэмдэглэгдэб. Бүхы орон дотор эрлийг муухай харата аюулуланууд үнгэрэгдэб, 3 миллион шаху хүн алуулһан байгаа. Эдэ бүгдэ Кампу-чын арадай ажабайдалда туйлай эхэ, бузгай муухай хойшоолгоудтай. Эдэ бүхы ушар хойшоолгоудые ха-раада абага, трибуналай Пол Пот болон Ненг Сарин үгэ-багаалье һань, тэдэниие саагала гэлэн шимхэлбэри абанан байна.

